

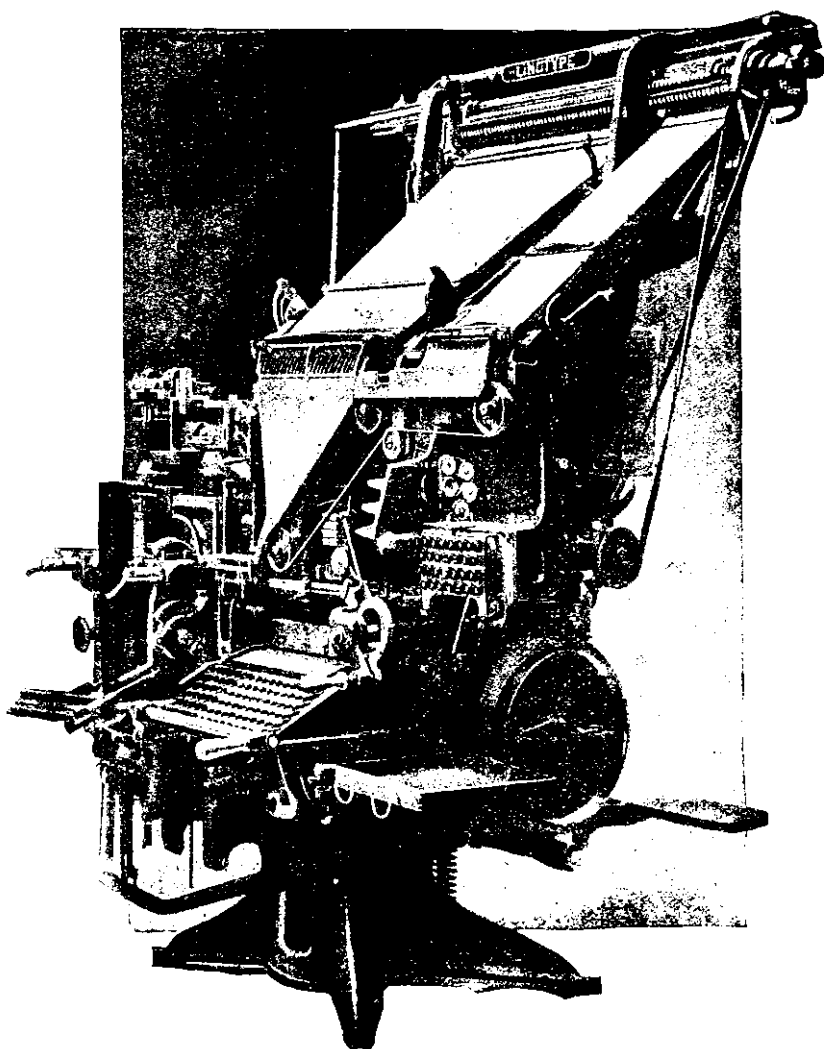
Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

NAMA 30.

HASTINGS.

Pepuere 8, 1924.

TE TOA TAKITINI

Koinai te mihini whakamiharo a te Cliff Press, e perehi atu nei
i ta tatou pepa. Ko te utu o tenei mihini e £2000.

He mea Panui e Rev. F. A. Bennett, he mea ta e Cliff Press,
Queen Street, Hastings, H.B.

TE TOA TAKITINI

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

Te Utu mo te Pepa 6/6 i te tau.

Me penei nga reta "*Te Toa Takitini*," Box 300, Hastings.

2

TE TOA TAKITINI. Pepuere 8, 1924.

HE INOI MA NGA WHAEA.

E TE ATUA, e to matou Matua i te rangi, he inoi atu tenei naku ki a koe, kia manaakitia tenei kotahitanga o matou hei huarahi e toro haere ai tou Kingitanga, a hei painga ano hoki mo a matou tamariki. Meinga ahau hei wahine pono, hei whaea aroha. Whakaakona ahau kia tika ai taku tohutohu i aku tamariki ki te ara ki te rangi. Tiakina ratou i nga wa katoa e whakawaia ai.

Meinga kia tau te rangimarie me te aroha ki waenganui i a matou. Aratakina ano hoki matou e tou Wairau Tapu, kia noho tonu ai matou a muri ake nei, ki a koe i te rangi. Ko Ihu Karaiti hoki to matou Ariki.—Amine.

NA WAI I MAU TUATAHI MAI TE WHAKAPONO KI ROTORUA ?

I ROTORUA te Etita o ta tatou pepa, me te Hekeretari o te Pihopatanga o Waiapu e hararei ana i te marama o Hanuere. He nui nga take i tupono mai ki a raua i reira, ara he marena, he nchu tupapaku, he huaranga mai i nga korero tawhito o te tinatanga mai o te whakapono ki a Te Arawa, he whakahaere karakia whakatapu i nga haki a etahi o nga hapu o Te Arawa i mauria ai i roto i nga pakanga o nga tau 1861 ki 1872.

Mo te taha ki te whakapono tera tetahi ingoa kaumatua na Te Wiremu tonu i whakahua tona ingoa, ara ko Pango, nana i tono te whakapono kia mauria mai. Kaati he whakamarama tenei, e rua nga Pango i taua wa i roto i a Te Arawa, engari kaore e tino tuturu ana te mohiotia ko tehea o aua Pango te tangata nana i tono ki a Te Wiremu kia mauria mai te whakapono ki a Te Arawa. Ki te whakaatu a Te Wiremu Karuwha, ko taua tangata ko Pango Ngawai, Ngaihi ranei. Kei te he pea nga reta o te ingoa nei, kaore hoki ra i te mohiotia a Pango Ngawai, Ngaihi ranei. Ko nga Pango e mohiotia ana, ko Ngahuruhuru, ara Ngakai tetahi, ko Ngawene tetahi. Tokorua raua he rangatira anake. Ko taua tangata na Te Wiremu i ora ai i a Ngapuhi te patu, na Te Wiremu i whaka hoki mai ki Maketu. Tenei nga reta whakamarama mo tetahi mo tetahi.

WHAKAMARAMATANGA MO NGA REO KORERO O NGA RA KA WEHE.

No 12th Mei. 1822. ka "horo," a Mokoia i a Ngapuhi. a he wa i muri mai ka noho a Hongi ki Otumoetai wahi o Tauranga. Ka rongo a Ngati Whakaue, ka tahi ka haere ki Tauranga kite hohou-i te Rongo-pai ki a Hongi a houhia ana e Hongi te Rongo-pai kia N. Whakaue.

Ko te haere tuatahi tonu tenei o taua waa a N. Whakaue ki Ngapuhi.

Nga tangata i tena haere:—Te Tipitipi. Ahuahu. Ngamarama, Te Wharewhiti, Manurau; 6 wahine i tena haere.

WHAKAMARAMA POTO.—Nga kororerero e rangona ana ko te ope tenei i hoki mai ai a Maora me etahi atu.

Te rua o nga haerenga o N. Whakaue ki Ngapuhi.

No muri tonu iho ka haere ano a N. Whakaue ki Ngapuhi.

Nga tangata i tena haere:—(1) Ngahuruhuru. Tohi Te Uru-rangi, Te Haupapa, Te Ngahuru. Nohomatarae. Hingakiraro.

WHAKAMARAMA POTO.—Nga kororerero e rangona ana kote ope tenei i hoki mai ai a Parewahaika me era atu, na Ngahuruhuru i hari mai.

Tuarua te "Take," o tenei haere a Ngahuruhuru he kimi i te tamahine ia Mangamangaiaatua.

WHAKAMARAMA MO TE INGOA NEI NGAHURUHURU.—Koinei te Ngahuruhuru Pango.

Te tuatoru o nga haerenga o N. Whakaue ki Ngapuhi.

3rd. Pepuere. 1826. ka haere ano a N. Whakaue ki Ngapuhi.

Nga tangata o tena haere:—(1) Ngahihi. Te Pukuatua, Te Haupapa, Taiapo. Rangirehua, Wharetutu.

No taua wa hoki i whakaetia mai ai a Te Tapihana e Te Wharepoaka kia Ngahihi ma.

WHAKAMARAMA POTO.—Kaore rawa e kitea te tahi ingoa e karangatia ana ko Pango i roto i te ope o Wharetutu ma i 3 o Pepuere, 1826.

Te tuawha o nga haerenga o N. Whakane ki Ngapuhi.

No te 2nd Maehe, 1830. ka haere ano a N. Whakaue ki Ngapuhi. Nga tangata o tena haere:—(1) Ngahuruhuru, Titore. Te Hokari.

WHAKAMARAMA POTO.—Te "take," o tenei haere a Ngahuruhuru ki Ngapuhi he hari koiwi ara i nga pahopaho o nga tangata o Ngapuhi. Tuarua he hahu mai i te tamahine ia Mangamangaiaatua. E ai te korero ko te haere tenei a Ngahuruhuru i oraiti ai ia ia Ngapuhi a na te Wiremu kaora. A ka hoki mai hoki kite au kainga kite iwi hoki.

NGA RONGO KORERO.—Kaore kau ana he ope a N. Whakaue i mua atu i enei ope. a kaore kau hoki he ope a N. Whakaue i muri mai ranei o enei ope. I muri tonu o enei ope ara o te tuatahi, tuarua me te ope tuatoru ka haere ko te ope

tuawha, te "take," o tenei haere, he ope no Ngapuhi i haere mai kia Ngahuruhuru Pango ki Maketu, nga ingoa o nga tangata o taua ope ko Titore raua ko te Hokari. He rangatira tonu hoki enei tangata no Ngapuhi. Koi nei tonu hoki e tahi o nga taunga atu o nga ope kua korerotia i runga ake nei.

TE OPE TUAWHA.—Ko te Kaipuke o Titore raua ko te Hokari te Kaipuke i haere ai a Ngahuruhuru Pango i te ope tuawha. Te take o Titore raua ko te Hokari i haere mai ai he hahu tupapaku no ratau i mate iho ki ko nei, i roto i nga tuateatanga o nga ra kataha ki muri. No te wa ka hoki a Titore raua ko Te Hokari ki Ngapuhi ka haere a Ngahuruhuru Pango i taua ope ki te hari i nga pahopaho (ara i nga koiwi) i haeretia mai ai e Titore ma. Ko te tino take o Ngahuruhuru i haere ai he hahu mai i te tamahine ia Mangamangaia tua a no te wa i hahua ai e ia tana tamahine ka paa he raruraru nui rawa kia Ngapuhi. Ka whakahokia mai e Te Wiremu a Ngahuruhuru he wehi kai mate i a Ngapuhi mo te hahunga mai i te tamahine ia Mangamangaia tua i te Urupa o Ngapuhi, ko te tino urupa tapu whaimana hoki o Ngapuhi e kore e taea e wai tangata te hahu ake o te tupapaku i na tanumia ki taua urupa, ko te ingoa o taua urupa ko Oihi.

Ko te "Take" tenai whakahokia mai ai a Ngahuruhuru e karangatia ana ko Pango.

Te Kaipuke o Ngahuruhuru i haere ai i te ope tuarua no Te Haupapa ko "Irihiana" te ingoa ko te Kapene ko Peeke he pakeha.

No muri noa mai ka tae mai ko Te Wiremu karuwaha ki Rotorua, a ko Ngahuruhuru Pango anake te rangatira i Tu, kite whaikorero ara kite whakamanuhiri i a Te Wiremu Karuwaha a kaore rawa he rangatira ke atu o N. Whakaue i tuu i muri iho ia ia.

I muri iho i tenei ko te Hapimana ka tae mai ki Rotorua nei ano. Ka whakaaro a N. Whakaue ki te whiriwhiri i te tahi kainga mo te Hapimana ka rite ko Owhatiura kei te taha rawhiti o te moana o Rotorua a kaore i pai a Te Hapimana ki reira heoi whakaarohia ana e N. Whakaue a, whakaotia ana ko Te Koutu. Te tangata nana i whakanoho ki reira ko Wharetutu e ai te korero. Koi nei ano te tangata nana i Whakaue a Owhatiura. Tera e kitea te ingoa o Wharetutu kei te mutunga ake o nga ingoa o te ope tuatoru i te 3rd Pepuere, 1826.

No Wharetutu tonu tona kaipuke ko "Otunoa" te ingoa koia tonu ano te kapene.

Mo te hikinga atu o Te Hapimana i te Koutu ki Mokoia na Wharetutu raua ko Ngahuruhuru Pango me. Paora Te Amohau. Te take o te whakaheke i a Te Hapimana ki Mokoia a N. Whakaue he wehi ki te ope a Waikato i hinga ai a N. Whakaue i Mataipuku ko te Koutu te pa o tena parekura.

OPE NA NGAPUHI.—Ka whakatika mai a Taiwhanga i Ngapuhi ratau ko ana Minita pakeha, ka u ki Maketu ka noho ki a Ngahuruhuru Pango, a na Ngahuruhuru Pango ano i hari mai ki Rotorua ki a N. Whakaue me era atu hapu.

OPE KITE TAIRAWHITI.—I te haringa o te whakapono ki te Tairawhiti na Ngahuruhuru ano i hari ki era takiwa.

WHAKAMAUNGA RAHIRI.—Kia ata titiro, kia ata whakaaro marama kite whakaaro o te hunga e ora nei i tenei waa mo nga mahi me nga tikanga i waiho ake e te hunga kua ngaro ki te po.

(1) Ko te whenua e tuu nei te whare karakia o te Hahi Mihingare i Ohinemutu no te Iramutu o Ngahuruhuru Pango e karangatia ana ko Ngahuruhuru ara i runga i te whakaarotoitu a ona hapu ki te taonga a to ratau na rangatira i waiho ake ki te ao marama. Kia ora.—Na to pononga mokai,

—*Pirika te Miri.*

TE MIHANA WHAKAORA.

MO ta tatou Mihana i Rotorua kei te kii tonu ahau i te Hari me te whaka whetai ki te Atua mo nga manaakitanga ki toku wairua me toku tinana. I te wa tonu i pai ai nga ringa o te Hikihana ki aku taringa ka tuwhera taku taringa katau. Te tuwheratanga i penci me te tangata e Ruku whakataetae nei a ka hemanawa ka puea ka puha te hau ma te Ihu, ma te waha ranei kaputa te hau ki waho ka haere ka tuwhera taku taringa mau. Ka mohio ake ahau kua tuwhera. Ka mohio ake au he taringa ano he mahunga ano. I roto i tenei (25) tau irite tonu taku mahunga e riiwatia ana ki te rope. Tuarua ahua rite ki nga pauna weeti o te Peeke Paraoa te tau-maha o taku mahunga i nga whaka mahinga a te Turi i tau-maha ai. Engari ko enei ahua kua whiwhi au ko te takoto pai o te rongu tawhiti, me te reka o te reo pera imua kei te haere mai ano te wa. Kei te takoto hoki nga kaupapa marama e toru ara: te Ripeneta te whakapono me te inoi. Kei te hokihoki tonu te whakaaro ki te ra o ta tatou Mihana Iwhaka kiitia ai toku ngakau ki te Wairua Tapu. Na reira hoki i koi ai te rere o te kupu ki taku whanau i roto i a Te Kaiwhakaora.

Kia ora, aku rangatira.

Hori Aturea.

NGA MOANA O TE ARAWA.

KANUI nga tau e korerotia ana e *Te Toa Takitini* nga moana o te Arawa me te £6000 i tena tau i tena tau. Me te whakahokinga a Te Karauna i nga ruhi o te Arawa i te mahinga i tana kechi e £2000. Kua whakaaetia e te karauna te £1000 i tenei tau, a i wehea e te Arawa £100 pauna hei aroha kite toenga kaumatua o te Arawa ara ma Kapene Mea kua moe nei. Na reira i te mea kua timata te hachae i Te Tohora

kia mahara ki te tupapaku me te hunga nana te tono "uiui" i nga moana mehemea he tika no Te Karauna no nga Maori ranei.

Noema 1st, 1907, ka whainatia a Te Manihera Manahi Tumatahi e Te Karauna £4/16/- mo te hiinga Taraute i tona kainga ake i Mourea he kore Raihana te take. Ko te tangata i uru te pouri nana hoki i timata tenei keehi ko Rev. F. A. Bennett. Ko te hunga nana i tautoko ko Tai Mitere, no reira kei ohore e te Arawa engari kia haka te patapatai. Mehemea ka tika arohatia nga hunga nana i timata tenei keehi. Heoi ano. Kia ora katoa tatou.

—*Na Manihera Tumatahi...*

WHAKATAPU HAKI.

I te Ratapu, Pepuere 3, ka tu tetahi hui whakamiharo ki Ohinemutu, ara he tuatahitanga no te karakia whakatapu haki ki nga takiwa Maori. Ko nga haki nei e ono. He oha na te koroua nei na Kapene Mea, he mea tuku e ia, me tana whanau, kia Taiporutu Te Mapu Mitere, ara mana e whakatakoto ki tetahi wahi tika takoto ai. Ko enei haki no roto i nga ra o nga pakanga Maori i te tau 1864 ki 1872. Ko nga ingoa enei o aua haki—(1) Te Puhikehukehu; (2) Te Hina; (3) Te Aroha; (4) Uenukurauriri; (5) Hinekura; (6) Kaore te ingoa.

Ko te wahi tuatahi o te karakia i te Papa-i-Ouru. Ko te wahi whakamutunga i roto i te Whare-karakia ataahua o Ngati Whakaue. Na etahi tonu o nga kaumatua i tu hoia i era ra i mau haere nga haki nei. Ko nga kai-pupuri enei i aua haki: Rangiteaorere, Mita Taupopoki, Rangiriri, Keepa Wharere, Te Mango, Reweti Rewiri.

Ko nga minita i whai wahi ki te karakia, ko Atirikona Himikini (i a ia hoki te kauwhau), ko Mohi E. Eruini, ko Te Waaka, ko Paora Temuera, ko Gordon-Bell o Akarana, ko Peneti.

Kei roto i te Whare-karakia aua haki e tare ana inaianei.

He nui te whakamiharo ki te karakia katoa, tae atu hoki ki te kauwhau a te Atirikona. Tera e perehitia taua kauwhau a te pepa o Maehe. Heke ana te roimata o te koroua o te kuia i te kitenga atu i nga haki nei. Hoki a wairua mai ana nga koeke i te kitenga atu i a ratou haki ka tata nei ki te 50 nga tau e ngaro atu ana.

HE HUI WHAKAPAPA.

*"Ko te Atua to tatou Piringa me to tatou kaha hei
kai awihina i a tatau i runga i a tatau mahi."*

HEI whakamahara kia Te Arawa no Maketu ki Tongariiro. Mo te Oha-a-kii a o koutou matua, a o koutou koroua, me o koutou hoa hoki kua ngaro atu nei i te ao-turoa, i mahue tohukihuki iho nei i a ratau, a e tika nei ma tatau i muri i a ratau e whakatutuki nga hapa o a ratau taonga i

whakairo ake ai hai pou whakamaharatanga tuturu mo nga uri o nga tupuna i eke mai nei i runga ia Te Arawa mo nga whakatupuranga e heke iho nei i muri ia tatau ara:—

Tuatahi.—Ko te tauhu o tou Kawai Whakapapa i ahu iho nei i te Heketanga-a-Rangi ki ou tupuna na ratau nei a Te Arawa i whakawhiti mai i te Moana-nui-a-Kiwa.

Tuarua.—Ko nga tatai korero o tou waka o Te Arawa mai o Hawaiki tae mai ki tenei ra.

Ko te hui whakahaerenga mo enei take ka tu ki “Te Kongutuawa i Ohau.” Mourea, Rotoiti a te 8 o nga ra o Aperira 1924, me tae mai i te 7 o nga ra.

Ki te kore e tae atu he reta i ko atu i tenei, kaati tonu hai reo karanga ko te pohiri a *Te Toa Takitini*.

—*Na Hemana Te Pokiha,*

Mo nga hapu katoa i raro i tenei take.

PITOPITO KORERO.

Ki nga rangatira e tuhi mai nei ki *Te Toa Takitini* he kupu whakatupato. Kia hangai nga korero, kia potopoto te kakau o te paipa, kia pai kia marama nga whakairo. Tuhia mai ki te mamangu, kaua te pene rakau.

Kei pouri nga rangatira o *Te Toa Takitini* mo te tureiti o te putanga atu o tenei nama o te pepa. I te hararei te Etita i te wa kainga. Ko nga kape a muri nei hei te ra tuatahi o te marama ka poohitia atu.

E rua nga hui nui o te motu kua tu. Ko te Hui Kirihimete i Ratana, ko te Hui hura i te kohatu o Henare Wepiha i Te Wairoa. Mo te tupono patai a te tangata, he aha i kore ai he ripoata a *Te Toa Takitini* mo enei hui? Te whakahoki: He kore tangata whaiwhakaaro i mahara ki te tuku ripoata mai ki ta tatou pepa.

Kua puta te kupu a etahi tohunga o te iwi pakeha, e rua rau tau e tu mai nei ka pokia te ao e te hukapapa, ka pera i nga pokinga a te huka i nga tau mano tuauriuri kua pahure ake ra. E ki ana tetahi o aua tohunga, tera e tae mai te kokiri a te hukapapa ki te pito whakatetonga o te Waipounamu: a, tera e ngaromia te pito tuaraki o Amerika, o Kanata, nga takiwa o Ahia, o Oropi. Ehara i te mea hou tenei: engari kua tupono ano i nga whakatipuranga maha o nehera. Ae pea: ko wai e hua?

NGA RA E RAKAUNUI AI TE MARAMA MO TE TAU 1924.

(Dates of Full Moon during 1924.)

HANUERE 22.

PEPUERE 22.

MAEHE 21.

APERIRA 19.

MEI 18.

HUNE 17.

HURAE 16.

AKUHATA 14.

HEPTEMA 13.

OKETOPA 12.

NOEMA 11.

TIHEMA 11.

HAANA NGAKII TE KAPAIWAHO O NGATI RANGIWEWEHI O TE ARAWA.

E te Etita, Te Toa Takitini.

I TE 27 o Hanuere nei kamutu te manawa ora i roto ia ia i Tarimano nei. He kuia i heke mai i roto i nga kawai nunui o nga tupuna rangatira o runga i a te Arawa me etahi atu o nga waka huhua i whitikia mai nei a Aotearoa. No te 29 rawa ka eke mai nga iwi ki te tangi. I konei hoki a Atirikona Himikini me toona ropu Minita. Ka mutu te tangi, ka haere nga whai-korero nga mihimihi nga poroporoaki ki te aitua. Katahi ka rangona, ka mohiotia hoki, ko te kuia nei e whaawhai ana ona tau ki te 100 mate nei. Ara kai tua o te 90 tau. Ko ana uri i waiho ora ake i te Ao e 6 nga Tama; 5 nga Tamahine; 92 nga Mokopuna tuatahi; 64 nga Mokopuna tuarua; 1 te Mokopuna tuatoru; huihui ai 168. A ko taana mihi whakamutunga ake ki ana tamariki i tona taha i taua wa. "Kai te pai koutou he tokomaha kia aroha kia koutou." No tenei takiwa te marae katoa, ka rereke nga whakaaro. Ka takoto ko nga mihi nga poroporoaki. Kamea etahi: "Kai te pai to haereinga itemea kua ki te Ao i ou uri." Ko etahi i mea "Kapai, whakatupuria ekoe kia hua kia tini o uri ki runga i te whenua haere ana koe." Kamea etahi: "Nau rawa i rite ai te Kupu a to tupuna a Tunohopu." "Haiaha ahau te mate noake ai itemea kua tupu taaku Pa Rito." Tera atu tera atu nga kupu.

Otira, ka titaha te ra (2.30 p.m.) ka haria ki te urupa, na te Atirikona Himikini nga kupu Kauwhau i tukua atu ai ia ki te kopu o te whenua ki te reo hoki o te Ariki i mea iho ra "Kauaka ahau e tangihia engari me tangi kia koutou, kia koutou tamariki." (Ruka 23: 28).

E nga iwi. "Nga mate hoki okona me tangi noatu i konei."

—*Na Wi Maihi Ereatara.*

HE HINGANGA TANIWA.

NO te 31 o nga ra o Tihema, 1923. ka hemo a Arapeta Rangiuia i to ona kainga i Uwawa (Tologa Bay). Nga tau o tenei kaumatua 89 he nui te aroha ki taana pouaru ki ana tamariki, e 4 ana tamariki kei te ora 1 te mea taane e 3 nga mea wahine he nui ana mokopuna.

He mokopuna a Arapeta Rangiuia a tetahi o nga rangatira o te Tairawhiti (Ngatiporou) na Rangiuia. Tena kai te kite etahi o koutou i taana hainatanga i toona ingoa i roto i te Tiriti o Waitangi ko ia hoki tetahi o nga rangatira i haina i taua tiriti. Te korero a etahi o nga kaumatua ko Rangiuia te kaumatua whakamutunga ki te nobo i roto i nga whare wananga. Ko te ingoa o toona whare wananga ko Te Rawheoro i tu i Paremata Uwawa. Ko tenei kaumatua hui hui katoa te matauranga ki

aia mo te waihanga waiata, whakapapa me era ahua-tanga o nga mahi a nehera. Tena kai te rongo koutou i ana tangi mo taana tama mo Rangiwahaitiri he nui aua tangi he tino taonga whakamiharo ki nga whakapupuranga o naiane e waiata tia ana aua tangi i nga hinganga taniwha (rangatira) o te Tairawhiti i ana uri hoki. Kua whai kupu te Hon. Ngata ki nga kaumatua kia hui hui tia aua tangi a kia perehi tia ai ka waiho i roto i etahi whare tika kia kore ai e makere tonu atuhei mau maharatanga ma nga whakapupuranga e heke iho nei. He nui te aroha ki tenei kaumatua kia Arapeta Rangiuia he mokopuna na nehera nga mahi katoa a nehera i mahia ki runga ki toona tinana i te wa e tai tama ana. I te maa ka kaha rawa tona kaumatua kua kore e kitea inga huihuinga kua kore hoki te kaha mo te haere. He roa ano te takiwa i whawhai ai aia ki to ona mate a tino riro i te mate. He maha nga take i aroha tia ai tenei kaumatua he tangata aroha ki te iwi, he humarie, he kaumatua whakaiti a aia me era atu painga. Ko te nuinga ona hoa Pakeha Maori hoki kua hemo noa ake ra, ko Mr. Williams. Bishop of Waiapu, Rev. Mr. Baker, Meiha Ropata Wahawaha. Kanara Poata, Kapene Taka, Kapene Wherehi, Anaru Riiwhi, Houkamau, H. Potae, Wi Pere, Te Umairangi (Heretaunga), Tamahau (Wairarapa), Tomoana (Heretaunga), me era atu kaore nei e taea te tatau katoa. I nga ra e noho ana te tuunga o te taone o Uwawa nei e tungia ana e te harakeke e te manuka e 4 nga wherepapa ka tae mai a Kanara Poata me ona hoa ki te titiro tu unga Poutapu me era ahua tanga whare ka hoatu e te kaumatua nei he whenua hei tu nga whare kura mo nga tamariki Maori ka tu taua whare, ka kua he kura mo nga tamariki Maori. I timatatia atu ana tamariki ki taua kura whaka mutu atu ki Te Aute me Hukarere Kareti. Ina tata ake nei ka hurihia hei Public School te rongonga o te kaumatua nei kua hurihia hei kura mo te Pakeha ka ki aia pakeha pakeha. I naia nei tetahi whare kura nei he mea whaka hou te whare ko nga tamariki o taua kura tata ki te 200. He pakeha te nuinga torutoru nei nga Maori. I te taenga mai o te Kiingi me te Kuini o Ingarangi ki Nui Tireni nei e noho tonu ana o raua ingoa i taua wa ko te Tiuka me te Tati o loka no muri nei i noho Kingi Kuini ai. Ka tae a Rangiuia ki Rotorua ratou ko era atu rangatira o Niu Tireni ki te whaka nui i tera Kiingi raua ko toona hoa. Ka ru ratau kia raua ka homai e raua he whaka maharatanga ki to ratou Iwi Maori he metara. No te 2 o Hanuere ka mauria a Rangiuia ki te tanu i te toma ona tipuna ki (Tepoki) he nui nga tangata i tae i te tanumanga. Ko toina tuahine ko Hikihiki Hei tetahi i haere mai i te ope o Turanga. Kei te haere tonu nga tangi ko nga ope nui hei tenei wiki tera e roa te wa e tangihia ana aia.

Haere ra te hiku o te tangata.

NGA WHEUA O TE KOOTI.

Ki te Etita.

E HOA! Tena koe! I roto inga manaaki tanga maha a te Ariki heoi te mihi. he nui hoki tenei no te Tumanako o te ngakau, kia Taia atu e koe nga whakamarama e whai ake i raro nei ki roto i *Te Toa Takitini*, hei mataki ma nga tamariki, a menga mea hoki kaore e tino marama ana kite ahua o te takoto onga karaipiture, e anga ana mo te mauranga mai o nga wheua o Hohepa i Ihipa ki Kanana. Koi nei te taurira a nga tamariki e whakaririka nei kite whakaara i nga wheua o Te Kooti Rikirangi, a kite mau atu ki Turanga. Kaati e nga hoa aroha e panui nei ienei korero kia tau tonu te aroha noa o te ariki kia koutou ko te taha hoki kite wairua tenei ka rapua ake nei. Take (1) E hara i te mea na nga wheua o Hohepa i haere atu ai a Iharaira i Ihipa. (2) Engari na te kupu whakaari a te Atua kia Aperama. Na: "*A ka mea ia kia Aperama, kia mohio koe ka noho manene tou uri kite tahi whenua e hara nei ia ratou (Ihipa) a kamahi kia ratou; a e wharau (400) nga tau e whakatupu kino tia ai ratou; ka whakawakia ano e ahau te iwi e whakamahia ai ratou; a, muri iho ka puta mai ratou me nga taonga maha.*" Na titiro ki tenei kaore ano a Hohepa i tenei wa, kaore ano hoki a Iharaira, note wa rawa ka Hokena atu a Hohepa e ona tuakana; ka mauria atu ia ki Ihipa (*Kenahi* 37: 38) he mahi ano na te Atua, kia whai tangata ai hei whakaora i tona whanau ite wa o te hemo kai. No muri mai i tenei wa ka tipu haere te whanau o Iharaira i to ratou nukuhanga atu ki Ihipa (*Kenahi* 46: 6). Na ka tae ki te wa hei matenga mo Hohepa, ka whai kupu iho ia ki nga Tama a, Iharaira, te aronga o taana korero mo te kupu whakaari a te Atua kia Aperama ra, na ka whaiki a Hohepa kia ratou ka mea. "*Na ka whaka-oatitia nga Tama a Iharaira e Hohepa, a kamea ia, ka tikina mai koutou ka ata tirohia e te Atua, a me kawe atu e koutou oku iwi i konei ki runga.*" (*Kenahi* 50: 25). Na titiro kua takoto ke noatu te haere a Iharaia i te Atua, e noho mohio katoa ana ratou, na hemea rawaho kau te take a Hohepa i hoatu nei kia ratou. Na. Pau ana nga tau o te oati a Te Atua kia Aperama, ara e 30 nga tau te nuku atu ito te oati e (430) ka whakaputa tia mai ratou iraro ia Mohi. (*Ekoruhe* 12: 40-41.) Ka mauria e Mohi nga wheua o Hohepa. (*Ekoruhe* 13: 19) ara e nga tama a Iharaira i raro ia Mohi, na kihai i tae ia Mohi ki te whenua o Kanana. No te wa ke ia Hohua ka tae nga wheua o Hohepa ka tanumia e nga tama a Iharaira ki Hekeme: "*A, ko nga wheua o Hohepa, i maua e nga Tama a Iharaira i Ihipa i tanumia ki Hekeme.*" (*Hohua* 24: 32). Na ka matau ai tatou e nga hoa, kaore i hangai te tauwira nei, hei hapai i nga wheua o to tatou koroua o Te Kooti Rikirangi, a kariro ma te tangata maana e whakaraa, e homai nga ritenga menga tikanga, mete mana Atua ki runga i nga iwi i nga hapu e pupuri ana i te whakapono o

Te Kooti, ara i te Ringatu. Na kaati tena, me Tahuri hoki tatou kite rapu i roto inga Karaipiture Tapu. mehemea ranei ka puta mai ano he Atuatanga, he mea whakamiharo, i te nei waahi kua korero tia ake nei e tatou, ara, ka whai Tikanga ano tatou inga wheua o to tatou koroua ki te taha Atua. Pewhea i te wa ia Aperahama, ia Ihaka, ia Hakopa. tae mai kia Mohi. I puta ranei he merekara hemea whakamiharo i roto i o ratou wheua, a i whai tikanga ano ranei o ratou tinana mate, kinga whakahaere o te ao i muri mai? Na maku tatou e mau kinga waiata, ka riro atu ai ta tatou patai mate kupu a Te Atua e patai tonu, maana tonu hoki e whakautu kia tatou. (1) *Tera ranei koe e mahi merekara kinga tupapaku?* (2) *Ka kauwhautia ranei tou aroha i roto i te Urupa?* (3) *E matautia koia au mea whakamiharo i roto i te pouri?* (4) *Tou Tika i te whenua o te warewaretanga.* (Nga Waiata 88: 10-12). Na kei whea te whakautu mo to tatou patai kua riro nei mate Paipera tonu e patai? Na kaati kia rua no nga whakautu maana kia tatou. Whakautu tuatahi: (1) *"E kore nga tupapaku e whakamoe-miti kia Ihoia, mete hunga katoa e heke ana ki te wahan-gutanga."* (Nga Waiata 115: 17.) Whakautu Tuarua: (2) Na te tangata ihoatu e te Atua te matauranga kia ia, ara na Horomona: *"E mohio ana hoki te hunga ora tera ratou e mate, nga Tupapaku ia, kahore o ratou mohio, ki te tahi mea. KAHORE HOKI HE UTU ia ratou; ka warewaretia hoki te maharatanga kia ratou, to ratou aroha ano hoki, ta ratou riri, to ratou hae, kua kore noa ake; KAHORE HOKI HE WAHI IA RATOU, A AKE, AKE, AKE, onga mea katoa e mea tia ana i raro o te ra."* Na e nga hoa, e tu manako ana ki nga kupu a te Atua, ara inga Karaipiture Tapu katoa, hei whakaako, hei hopu i te he, hei whakatikatika hei whakaako ki te tika. (2 *Timoti* 3: 16). Kamatau ai tatou kaore he he Atuatanga, kaore he oranga mo te taha ki te wairua e puta mai i roto i nga wheua o to tatou koroua. Ki taaku nei whakaaro kua e huia mai te whakaara-tanga o te koroua nei kinga mea whaka-atua, kua tatou e noho i roto i nga Tumanako pohehe ma enei mahi tatou e hapai. engari i te mea na tona whanau tonu nga iwi o Hohepa i mau ki Hekeme, a Hakopa i whaka hoki tia ano ki te whenua o Kanana tapuke ai. (*Kenehi* 50: 7-8.) E tika ana mate iwi ake o Te Kooti Rikirangi enoho maira i roto o Turanga te hiahia tanga me te whakaaro ki te whakaara inga wheua o te koroua nei, kite kore ranei, i te wa ano e rite ana, i te wa ano e mahea ai te rangi i te kapua mangu, e mahea ai hoki nga whakaaro nunui o te kawanatanga, tae atu hoki kinga morehu kaumatua, kaore ano nei i weto nga ngarahu o te ahi i mura ai inga wa kua pahure. Engari me whakaara i runga i nga tikanga a nga tupuna, kua e pa kite taha Atua. Heoi ano.

—R.P. (Wainui, Ohiwa.)

Mo te Puru me kai i te WOODS' GREAT PEPPERMINT CURE—1/9, 2/9 patara.

HE MARENA.

Tarimano, Ngongotaha,

Hanuere 22, 1924.

E te Etita.

WHAKAPEKEA atu hoki nga korero nei ki tetahi kaokao o *Te Toa Takitini* hai kata. He kainga-ariri no nga wa o mua ka kiia "Tera e titiro ka ngaro Rotorua i te kauri" (moko o te tangata). No te 8 o Hanuere nei, i te marena o Karauria Anaru kia Hana te Riripotaka i Te Papa-i-Ouru, ngaro ana tera i te tangata, "te puta te ra ki te whenua."

E kiia ana, nui atu nga mihi totika i puta i a Te Amohau, i a Mita Taupopoki, i a Tumatahi, i a Te Wirihana, me era atu ki runga i taua hononga tangata. Tenei hoki tetahi korero mau e tiri haere.

Tena to hanga e Te Arawa! Haerea mai e te tahae nei e Tiweka Anaru, ka noho i roto i a Te Arawa, he whakairo te mahi, he pene te whao, he ingiki te takou. Nawai a, ko te tama tenei ko Karauria, ka mau te ringa ki tetahi o nga whao (pene) a Tiweka. Ka tangatanga noa ano te ringa ki te mau Te Arawa (law office). Ka kitea i konei he tohunga Tino rerenga o te wahine. Ka tae a Te Arawa he kahurangi, ko Hana, whae, noho rawa ake kei roto i tetahi o nga whare-maire o Ka oti nga tikanga marenatia nei.

E korero ana a Tu, "e noho ana te Matua, e kori ana a Tahu." Kai tenei ahuatanga, kai waho a Tahu e whakatau ana mai:—"Tane moe i te whare, kurua te takataka, tane rou kakahi, etc." Ara ra, ki Mokoia ra! Ki te Umu-ta-hanga-nui, kia kinakia ai ki te Kumara! A rara! Kareka ra!

He hono marama tenei ki te titiro iho, ina hoki:—Ka haere atu toku tupuna i Rangiuuru a Tu-ariki ka tae ki te Tai-rawhiti. Rokohanga atu nga iwi o Horouta, e tarei rakau ana, hai hanga whare. Ka titiro a Tu-ariki i te mahi a te iwi ra. A he roa, ka huri te iwi ki te kai i muri. Ka mau ia ki te toki ka whakatangatanga. Ka rite, katahi ka timata e ono rakau ki raro i te waewae. Kotahi atu te toki i tetahi pito ki tetahi pito. Tae rawa mai te iwi ra, kua taita te rakau. Ka miharotia, ka hau te rongo o te tohunga ra. Katahi ka reia e te wahine. Ka tae te iwi, ko Tane-pawhero. Ka moe i a Tu-ariki. He tohungatanga ki te tarei rakau, ka whiwhi i tona "manawa-tu-a-whiti."

Ko Karauria tenei he uri no Tu-ariki, he tohunga ki te whakairoiro, ka whiwhi i tona "Manawa-tu-a-whiti."

Ma te Rungarawa ano korua e tiaki e manaaki kia tupu tika ai te "Pa Karito."

—*Wi Maihi Ereutara.*

Kaore e hapa te ora o te rewharewha me te maremare i te
WOODS' GREAT PEPPERMINT CURE— 1/9, 2/9 patara.

“THE OLD FRONTIER.”

HE PUKAPUKA HOU.

TENEI tetahi pukapuka hou katahi ano ka oti te perehi, he mea tuhituhi e to tatou hoa e Hemi Kawana (James Cowan, F.R.G.S.). Ko te taitara tenei o taua pukapuka “The old Frontier.” Ko te kaupapa o taua pukapuka he whakaatu i nga korero tawhito o te wa i noho ai te pakeha ki te takiwa ki Te Awamutu, ki Waipa. Hoki ai ana korero ki te po ra no, ara ki nga wa kai-tangata, a ka tae mai ki te wa i tae atu ai a Te Ahiwera (Rev. B. Y. Ashwell), te minita tuatahi ki era takiwa. No muri mai ko nga raruraru i tu ai nga pakanga i waenganui i te pakeha i te Maori. Kanui te marama o nga korero mo nga whawhai i Rangiaowhia, i Hairini, i Kihikihi, i Orakau.

Ko te pukapuka nei kei te reo Ingarihi, engari kaore i uaua rawa nga kupu. Mehemea he hiahia to koutou kia mohio ki nga korero o te timatanga mai o te whakapono tae noa ki te noho tuatahi a te pakeha, me nga whakamarama o nga pakanga, tukuna atu he ota ma koutou ki a J. Cowan, Lyall Bay, Wellington. Tena ranei kei a koutou pakeha hokohoko pukapuka etahi kape. Kanui nga whakaahua kei taua pukapuka, ara a Rewi Maniapoto, a Te Rohu, te pouaru a Rewi, a Hitiri Te Paerata, a Winitana Tupotahi, a Meiha Mea, a Taonui Hikaka, me nga pakeha rongonui o era wa, tae noa ki nga mapi o nga wahi i tu ai nga pakanga.

He tino tohunga a Te Kawana mo te tuhituhi pukapuka, he pai tana whakatakoto korero. Kua maha ana pukapuka i tuhituhi ai. He tangata mohio ki te iwi Maori, mohio hoki ki te reo Maori. Ko te nuinga o ana pukapuka i perehi ai e pa ana ki te iwi Maori. Koinei nga tauira pukapuka e tika ana kia tangohia e nga Maori mohio ki te korero pukapuka i te reo Ingarihi. Kia ora e hoa e Te Kawana, mo tenei taonga whakamiharo, kua oti nei i a koe te whakairo, hei taonga tuku iho ki nga whakapaparanga e haere mai nei i muri i a tatou.

— *Na te Etita.*

POROPOROAKI A KAPENE MEA.

E aku Tamariki. Mo nga take e rua kua timata tia e te Arawa engari kaore ano kia tutuki. Whakahohorongia te Haki-rara ake a te Arawa mo ana Whakapapa me nga Karakia me nga Waiata me nga Korero katoa o te Waka. Kei te matao i naianei tenei take, whakamahanatia kia teretere kia rite i roto i te wa poto. Otiia ra kua oti ano he maro kau no etahi tai tamariki i roa ai. Kua whakarerea iho e au ki ta koutou Tamaiti kia Taiporutu te Mapu nga pukapuka katoa e pa ana kia te Arawa i te wa o te Pakeha a ma raua ko taku iramutu e

whakakaupapa aua pukapuka e rarangi ai nga mahi a o koutou Koroua i ki ai au i tenei ra ko

Aotearoa te Moutere!

Ko te Arawa te Iwi.

Tenei take e aku tamariki, me nga morehu o te Arawa whakaoia—kia mama. Kei penei me ahau ena Morehu koroua haere noatu kaore i kite a kanohi i te taonga.

Tuarua. Te Kohatu whakamaharatanga o te waka me a tatou tamariki e takoto mai ra i Tawhiti i roto o te kopu o te whenua mete wai. Whakaaranga te mahara o te Arawa i te reo Kohatu. He tohu tuturu tenei o te wa tawhito me te wa hou hoki. Ma tenei whakamaharatanga e rohe atu nga mahi onamata ka titiro te nui te iti he taonga atahua. A ma tenei Kohatu ano hoki e tohu te timatanga onga mahi o te Ao hou e piki tonu ai te ingoa o te Arawa hei pou tokomanawa i roto i nga toto o te tangata i waimarie ki te whiwhi i te huarahi whakapapa ki nga Tupuna Rangatira o te Arawa.

Ka mutu i konei nga korero kia koutou. Kei te koa te ngakau i puta ano aku mihi ki te Iwi me te Waka i mua o te rerenga o te wairua o to koutou Koroua aroha ki ana hoa maha i te Po. Kaati ake te taha kia koutou me a tatou mahi.

Ka huri i naianei te mahara ki waho o te rohe o te Arawa ki taku tamaiti aroha kia Apirana Turupa Ngata. Tena koe! Tena koe! Te Tamaiti matamua a te tino Tupuna o te Ao a Matauranga.

Tou marama, tou kaha, me tou aroha he mea whakamiharo ki te ngakau o nga tangata whai whakaaro. E taku tamaiti titiro hohonu. ko koe anake te tirohanga atu a te Iwi Maori i naianei hei whakataunga i o ratou mauiri. Kia kaha e Tama ma te Atua koe e awihina i nga wa katoa. I tu kino tia ra koe e au e te Arawa a i utua e koe te kino ki te pai me te aroha. He ohaki tenei na to Koroua. Ahakoa a nga rangi e heke iho nei ka korikori nga pu manawa e waru o te Arawa kia marama tonu to ngakau—pena e he ana mau e tohutohu pena e tika ana mau e awihina ratou.

Tena koe! Te Toka tu moana o te Iwi Maori. "Kamate! Kamate! Kaora! Kaora! Tenei te tangata Puhuruhuru. Nana tiki mai whakawhiti te Ra. Hupane! Kaupane! Hupane! Kaupane! Whiti te ra."

Hei Konei ra e taku tamaiti. para ai i te maara kia ngawari ai te mahi a ratou e haere mai i muri. Tena koe! Taku aroha kia koe me o Koroua, kia Paratene raua ko te Kairakau. Hei Konei! Hei Konei! Hei Konei!

E Koro ma—he kupu whakamutunga hei manaaki hei aha noailho ranei ma koutou. Ko te tikanga ra ia me takoto ahau ki Whangarei ki te taha o aku Koeke me te whanau katoa engari irunga i te aroha ki aku Rangatira o te Arawa—Maketu ki Taupo ka hiahia te ngakau kia takoto i tetahi waahi o te one-one o te Arawa kia rongo tonu ai to koutou Koroua inga manawa o te Arawa e kori ana i runga i tana Waka. Otiia kua ki ta

koutou tamaiti me takoto ahau ki te Papa I Ouru. Ka nui te koa me te hari mo tenei whakaotinga. I au e ora ana na koutou ahau i manaaki. A i au ka mate whakahonore tia ano taku tinana e koutou ara ka nehua ki runga i taku Waka e arohatia nei e au i te Ao i te Po.

Hei Konei e te Iwi! Ka kite ano ia koutou i tera Ao. Ma te Atua te Waka e tohu ake tonu atu.

He Kupu kinga Hoa Morehu i mau pu inga ra Pupuri a te Arawa i te Tiriti o Waitangi, a e mau nei ratou i te Tohu Mera Whawhai a te Kuini.

Rangiteaorere.	Mita Taupopoki.
Tumatahi.	Tokeihi.
Tahoka.	Rangiriri.
Tieri.	Ngamahiran.
Taru.	Ehau Anaha.
Arama Karaka.	Te Popoki.
Te Wairama.	Kepa Te Mahia.
E-uera Karaka.	Te Ahemira.
Taranaki.	Henkiwahe.
Wharerere.	Matuha.
Pirika Hohepa.	Reweti Rewiri.
Hehe Hakopa.	Te Matehaere.

Tena koutou! E hokihoki tonu ana te mahara ki nga ra o te kino me te ururua a kei te koa te ngakau ko nga kaupapa i u ai koutou k ite Kuini kei te mau tonu i enei ra. E hora nei te marino i runga o te Metu me nga whakahaere. Na koutou ra me ratou ma kua riro. i runga i te awbina a te Po i kiia ai he kainga ano a Niu Tiren i e tupu tahi ai te Iwi nui o te Ao a Ingarangi me te Iwi iti o te Ao te Maori i raro i te Ture kotahi me te aroha tetahi ki tetahi. Tena koutou te Manawanui. Kua haere tenei Hoa ki era Hoa whakaatu ai kei te pai a muri. Hei konei nga Morehu a te Hokewhitu a Tu. Mate Atua koutou e manaaki. Tena koutou! Tena koutou!

Hei Konei! Hei Konei! E te Iwi

Na to koutou Koroua, aroha.

NA KAPENE MEA.

Tauranga, Noema. 1923.

MO NGA PORA KIEKIE, 1923.

1923.					
	£	s.	d.		
Hemi Nuku		6	6	Kareti Paputene ..	6 6
Paku Whati	1	10	0	Renata Tamepo ..	6 6
Pare Takuira		6	6	Karauria Ruatara ..	6 6
Peeti Manuariki ..		10	0	Wi Hunia	6 6
H. T. Parata		6	6	Tauke Hikitapua ..	6 6
Paki Ahuka		6	6	Geo. Niania	6 6
Haukiwaho Piwika ..		6	6	Wi Kirena	6 6
W. Whatanui				Wiki Tupu	7 0
(Awhina) ..		10	0	J. Illott (Woods' Peppermt Cure)	16 10
R. T. Houia		10	0	Rewi Tamihana ..	12 6
Morehu Manihera ..		6	6	Mana Tamihana ..	12 6
Per P. H. Tomoana ..	7	0	0	Eru Reid	6 6
Mrs. P. Keiha		6	6	Te Hau Mataira ..	6 6
Himi Peti		6	6	E. Paul	6 0
Hatara Matehe ..		6	6	Wati Haare	6 6
Enoka Toheriri ..		6	6	Rev. B. Fox	6 6
				J. Maka	6 6

			£	s.	d.
Kawhena Wiremu	6	6			
Waake Matenga	6	6			
Hare Werohia	6	6			
Kaipara Te Aranui	6	6			
Rihitoto Nikora	6	6			
Florence E. Heron	6	6			
Eru Titi	6	6			
Miss E. W. Doull	1	6			
Pita Mohi	6	6			
Hariata Arihana	1	0			
W. R. Pestell	7	0			
Rangiteaore Te					
Awakotumea	1	0			
Hera Kaiwahie	6	6			
Peta Nepia	6	6			
Hekera Ponga	6	6			
Eriapa Hemara	6	½			
Raimona Heretau-					
Mary McPhee (Pa-					
moa)	6	6			
Materoa Reedy	13	0			
Geo. Awa, Huntly	6	0			
Poihipi Te Kume	6	0			
Heuheu Poutawa	7	0			
Rev. J. McWilliam	1	0			
Waikura Tautuki	6	6			
Reihana Moari	6	6			
Ihaka Whaanga	6	6			
Hoani Huriwai	6	6			
Riwai Tekā	6	6			
J. Hott, Ltd.	16	9			
Nutana Te Kawe	13	0			
Putu Anganga	10	0			
Monika Ruke	6	6			
Heni Scott	6	6			
Mangu Tahana	6	6			
Piri Raihania	6	6			
Hemi Tohu	6	6			
Kipa Anaru	1	0			
Mohi T Atahikoia	1	0			
Muru Paenga Wi-					
niana	6	6			
Rawiri Tatana	6	0			
Hanita Tatana	6	0			
Manihera Kauwha					
ta	7	6			
Tamati Nehu	6	6			
Matekino Hauraki	10	0			
Hori Ngarae	6	6			
From P. Ngata—					
Tamati Kaiwai,					
Piniha Tamana-					
hi, Tikuku Utu	1	0			
Miss Euphemia W.					
..Doull	5	0			
Wikiriwhi Te Tu-					
aha	6	6			
Rangi Taone	6	6			
Tei Ruawai	6	6			
Rameka Hapa	6	6			
Te Rau Kaanga					
Matiaha	6	6			
Peta Pakuku	6	6			
Hemi Taniwe	6	0			
Pererika H. Peneha	6				
Pererika H. Peneha	6	6			
H. K. Te Ahuru	6	6			
Ropitini Tio	10	0			
Paku Whati	1	0			
Elsdon Best	7	6			
Hone Ngata	14	0			
Te Kahui Foley	1	0			
Paratene Waiti	6	6			
Wharewhiti Mateng	13	0			
Matenga Kahu	6	6			
Te Hau H. Te					
Wake	6	0			
Te Rihī Tamati	6	6			

MARAMATAKA.

PEPUERE 17.—RATAPU 3 I MUA O RENETI.

Kenehi i. and ii.: 1..4. Whkt. 21: 1..9. V.

Kenehi 2: 4. Whkt. 21: 9 ki 226: 6.

.. 24.—RATAPU 2 I MUA O RENETI.

Ra o Matiaha.

Kenehi iii. Maka 1: 21.

Kenehi 6. Roma 8: 1—18. V.

MAEHE 2.—RĀTAPU 1 MUA O RENETI.

Kenehi 9: 1..20. Mkaa 5: 21.

Kenehi 12. Roma 11: 25. V.

(Panuitia nga karakia mo te Wenerei, te ra tuatahi o Reneti. He ra nohopuku enei ra e 40 tae noa k i te ra o te Aranga. Whakahuatia te inoi mo tenei ra i nga katoa o Reneti, i muri tata i te inoi mo te Ratapu.)

.. 5 (Wenerei).—RA TUATAHI O RENETI. V.

Ihaia 58: 1—13. Maka 2: 13—23.

Hona 3. Hiparu 12: 3—18. V.

.. 9.—RATAPU 1 O RENETI. Whakahuatia te inoi

mo nga ra Emipa.

Kenehi 19: 12—30. Maka 9: 2—30. V.

Kenehi 22: 1—20. 1 Kori. 1: 26 and 2.

.. 12, 14, mo 15.—HE RA EMIPA. V.

.. 16.—RATAPU 2 O RENETI.

Kenehi 27: 1—41. Maka 12: 35 ki 13 14.

Kenehi 28. 1 Kori. 8. V.